

Posudek vedoucího bakalářské práce

Tomáš Vodička: Mediovaná komunikace na vysokoškolské katedře

Vedoucí: Tomáš Samek

Bakalářská práce Tomáše Vodičky zkoumá mediované sdělování a sdílení informací v prostředí současných univerzit. Konkrétně se zaměřuje na to, jak se studentům jeví různé podoby, kanály a způsoby, kterými s nimi komunikuje jejich katedra. Odtud výzkumné otázky: Jaké jsou komunikační možnosti vysokoškolské katedry v 21. století? Jsou studenti spokojeni s mediovanou komunikací své katedry?

Autor vysvětluje v Úvodu, jak k takovému výzkumnému zadání dospěl. Práce je z rodu těch, které jsou zaměřeny vysloveně prakticky: jejím cílem je zmapovat dané komunikační pole, popsat jeho fungování včetně různých informačních šumů, k nimž v tomto poli chronicky dochází, a posléze navrhnout konkrétní řešení některých problémů, jež autor identifikoval. Pokud chápeme autorovu základní intenci tímto způsobem, lze říci, že ji naplnil v míře, která se na bakalářské úrovni studia jeví jako dostatečná; a pokud uplatníme i pro autora zjevně důležité hledisko praktické upotřebitelnosti, naplňuje práce svůj záměr neobvykle vysokou měrou.

Práce je sice členěna na teoretickou a praktickou část, ale teorie tu je naštěstí opravdu jen uvedením do terminologií a technologií, s nimiž se čtenář musí aspoň letmo seznámit, aby chápal, o čem autor hovoří na základě terénního výzkumu. Nejvíce prostoru je proto věnováno jednotlivým komunikačním modalitám typu facebook, intranet, web, e-mail apod. Ty jsou podány jako konkrétní exemplifikace současného „života v internetovém ekosystému“, abych použil autorovu šťastnou formulaci (srov. str. 14).

Zásadnější je samotný terén: je sympatické, že autor si je vědom citlivosti zkoumané látky, a proto striktně anonymizuje nejen studující a vyučující, nýbrž i samotnou instituci – katedru, fakultu a univerzitu, kde svůj výzkum provádí. Opírá se při něm o letité zkušenosti webmastera, o nezúčastněné pozorování konverzací mezi studujícími ve virtuálním prostředí facebooku a v neposlední řadě o nestrukturované i strukturované rozhovory, které vede se studenty. Je zjevné, že při takto technicky pojatém úkolu, jakým je snaha optimalizovat komunikační toky jednoho pracoviště, se autor poněkud vzdaluje od jazyka častějšího v současné antropologii – totiž od jazyka intersubjektivně laděných reflexí. Místy popis působí hodně technicistně – ovšem je jasné, že tento dojem je jen relativní: může se tak jevit kvalitativně orientovanému antropologovi či antropoložce, kdežto inženýr či technik by naopak shledal autorův styl jako až příliš osobní, subjektivní a upovídáný.

Autorova zjištění jsou z mnoha hledisek podnětná: doporučuje zlepšit komunikaci mezi studenty a katedrou například sjednocením komunikačních kanálů (e-mail, Intranet, web a facebook), adekvátnějším používáním individuálních i hromadných e-mailů nebo posílením participace studentů při tvorbě katederních

komunikačních rozhraní. Posledního bodu navrhuje docílit tím, že se studující víc než dosud zapojí do tvorby webových či facebookových výstupů nebo že bude ustavena rada studentů katedry, která by „komunikovala s vedením a tlumočila požadavky studentů k vyučujícími a vyučujících ke studentům“ (str. 46). Všechny návrhy shrnuje autor pregnantně v závěru.

Na práci oceňuji její konkrétní a jasný jazyk inklinující k věcné fakticitě; její přehlednost a promyšlenou stavbu; její hutnost, která je dána tím, že autorova původní verze byla mnohem delší a byla rozumně zredukována jen na to nejpodstatnější, což textu místy vtiskuje až neobvyklou údernost. Pravopis je až na občasné chyby hlavně ve shodě podmětu s přísudkem zvládnutý celkem uspokojivě, styl je jasný, závěry srozumitelné. Práce by mohla samozřejmě být teoreticky daleko košatější a víc orientována problémově, ale jako její vedoucí jsem autora právě od tohoto způsobu psaní spíše odrazoval a vedl jsem ho záměrně ke konkrétní fakticitě, neboť ta lépe odpovídala autorovu osobnostnímu naturelu.

Jako chybu přesto vidím to, že z důvodu hutnosti autor např. neuvádí před odpověďmi informátorů vždy plnou otázku, nýbrž ji na některých místech pouze stručně parafrázuje: u odpovědi (např. na str. 42) pak nevíme přesně, proč informátor říká něco právě tak, jak to říká. Příklad z citovaného místa: „Student P31: ...Co jako dělaj? ...“ – tady není jasné, proč student říká toto slovo, které zjevně navazuje na kontext něčeho dříve řečeného, ale čtenář se nedoví, čeho. Zkratka někdy je studentova objektivistní údernost podána na úkor kontextuální citlivosti.

Další drobná výtka: jistě lze najít podporu pro svá tvrzení a vysvětlení i v akademicky uznávanějších zdrojích než Wikipedie, kterou autor – byť jen okrajově a pouze na několika málo místech – cituje.

Ale to vše jsou drobnosti ve srovnání s podstatným přínosem, který práce Tomáše Vodičky představuje pro něho jako počítačově založeného specialistu, tak pro pracoviště, na němž svůj výzkum provedl. V této bakalářce se setkáváme s textem, jehož pozitivní dopad možná poznamená dané pracoviště i ve chvíli, kdy už na něm sám autor působit nebude. Ze všech uvedených důvodů považuji tuto práci za úspěch a **doporučuji pro ni hodnocení známkou výborně.**

V Praze 3. 5. 2016